د پیښور یاد

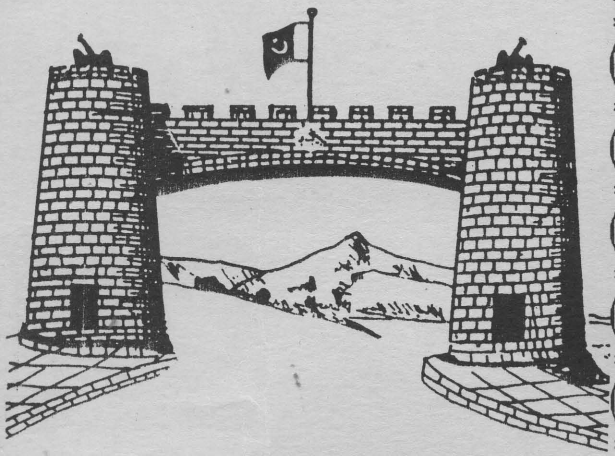

محمد زمان « مزمل»

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پېښور یاد

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

د "پیښور یاد" قصیده د خیبر
درانه او قدر من ادیب
امیر حمزه شنواري
ته اهداء کوم.
هغه چې د لواړکي د هسکو ئي
زما د هسکیرولو د بهیر ننداري
شاعري ورکنګل کړه.

شکریه:

د قدرمن قاضي صاحب وقادنه
مننه کوم چې د پیښور یاد رسالې
په طبعه کې ئې ماسره د پیښور
او پیښوریانو په یاد کې ځان
شریک کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقدمه

ديوه ښار اويا يوه ملت په رابطه شعر او قصيده ويل اوبيا دداسي ښار او ملت په ارتباط چي دکلنو کلنو را هيسي دهغه سره داستعمار په خوله ددښمني او تر بگني مستي تراني زمو نږ په غوږو کي ازانگه کوي څه آسان کار نه دي داگران کار که اسانه کړي هم دي نو دپاکستاني ملت بي کچه ښيگڼي آسانه کړي چي زمادملت سره ئي دتاريخ ديوه تور دور په لړ کي تر سره کړه .

زه پو هيږم چي زما دپاره بالذات څو مره گرانه ده چي ددپورند دي خوا ناخوږلو غوښو ته پاستي پاخه کړم ولي په پيښور کي زمادملت پتمن ژوند زما ويده شجاعت را ژو ندي کړ تر څو زه هم ديوه بيگانه ملت ښيگړه دبي خبره و کړو ستوغو او پيغورو نو ته تبي نکړم اوداحسان خاوند ته دافغان دشخي شملي په خوله توريالي مننه وړاندي کړم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه پو هیږم چي په پیښور باندي به زه پدي نغده مینه دځینو له نظره محاکمه اودځینو نورو له نظره یو بل شان ښکاره شم ولي زه خلکو ته هر رنګ چي ښکارم خو ماته خپله دپیښور رنګ ډیر په زړه پوري دي ما په دي مینه باندي ځکه ځوك پړکولي نه شي چي دیوي خوا پیښور زما په سر ډیر بو نه او دماکي ګاللي اودبلي خوا پیښور دفطرت (لمو نخ او پردي)ښاردي او په دریمه درجه کي هغه ازادي چي دلته لیدل کیږي هغه بي ساري او په زړه پوري ده دأخوږه ځاي پریږ ده چي پیښور هسي دپیښور په خاطردغه مقام نلري ځکه چي افغان داحسان دخاوندانو پاس نه شي هیرولي .

ماته که پیښور ددي وړ ګرځیدلي چي دمره زړه پري و بایلم نو ما چي کابل پریښود نو طهران مي ولید او ریاض هم . هغه تهران چي زمایو نیم ملیون بي کوره یي دکمون دشره ١٥ کاله خوندي کړل اوهغه ریاض چي په هر کور کي ئي زما دیتیمانو مقرره کومك میاشت په میاشت بیلیږي ولي ددي سره سره هغه معامله چي په پیښور کي دمهاجر افغان سره شوي دهغي حق زما دغه نیمګړي قصیده هم نه شي پوره کولي او هغه دتاریخ بي ساري میلمه پالنه ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سیاسي اختلاف او خواددري ملیونه
مهاجرینو په خو ندي کولو کي دهر پیښوري برخه یقیني ده
او پدي باب چي چا زیاته پا لنه کړي هغوي به دکمي پالني
دخاوندانو په باب زمو نږ دمنني څخه زړه نه تنګوي چي که
ښه هر څو مره کم هم وي خو ښه دي ولي کیسه لنډوم چي زه
پیښور ددي واړو اوچت ګنم او پدي کي زما خبر او شکریه
هغه د کوڅي عام پیښوري او پاکستاني ته متو جه ده چي
ددري ملیونو په پنځلس کلنه ملمیستیا کي تندي غونځي هم
و نکړي او که نه زه کله د کابل دکمو نستانو خبر په ځان
اخلم چي هغوي ووائي چي پدي کار زه دبیګانه ؤدپاره چو
پړکو م . خو زه ... زه چي چا د خپلو بچینانو سره په توره
شپه دکوره وایستلم هغه هم پیژنم اودغه دډیورند دي خوا
مسلمان هم ښه پیژنم چي پوره نیمه پیړي مي د روس په
لمسه هغه ته دبیګانه په ستر ګو کتلي ولي هغه زما په بده
ورځ دا دخپلو سرو دو ستانو په ظلم جنه ورځ په کار ... او
ښه په کار راغلل.
کیداي شي اوضاع عوض شي ... په افغانستان کي
هم او ضاع بل رنګ واخلي او دلته هم . حکو متو نه خو
اوس امریکا جوړوي مخکي روس اوامریکا په دواړو.
کیداي شي راتلو نکي حکو متو نه دغه دو ستي خداي
مکړه په دښمني بدله کړي ... کیداي شي دمهاجرینو نه یو
هم دلته پاتي نه شي ... دکمپ خبري ختمي شي ... را

(c) ketabton.com: The Digital Library

تلو نکي نسل داخاطره له یاده و باسي ... او ضاع نوي رنگ واخلي او بي پاسي خوا ولاړه شي ولي پدي ابتدائي قصیده غواړم دپاکستاني ملت شل کلن پور په همدي ځاي پري کړم تر څو داقصیده ددي دواړو ملتونو ددوستي او وروروولي ددوام دپاره یو بل سند شي .

زه خپله په پیښورکي ډیر کم اشنایان لرم طبیعتاً دخلکو سره ئي خلطیت نلرم ولي زما دملت سره ددي خلکو پښتنولي اواسلامي رویي زه پدي کرښه ودرولم او تر څو ژوندي یم دپیښور او پیښور یانو یاد به زما په زړه کي ژوندي وي .

مزمل ۱۳۷۲/۸/۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پېښور یاد

پېښورکه مې دمیني یکته ښار شو -   ځکه ماله په بده ورځ په کـــار شو
مدیني په شان ئې ماله پــناه راکړه - هر و کړې مې بې کوروته انصارشو

دکمون خبر چې هلـته کې په زور شـوه
په ما خپله خاوره تنګه لکه کـور شـــوه
ما مې خپل او خپل وطن په ژړاپرېښـول
تیکه ماته په وطن کې نور پېغــورشـــوه

تا ته راغلـم پېښوره ستــا ملـــت هم
زما له هره کړیـــدلي په تن زار شو

زه بې کوره دې په کورکړم،کور دې راکړ
پـور وړې درته راغلم پـــوردې را کـــړ
ځنګـلونو او بېدیـــاو دې پـــه آب کړم
کور دې راکړ اور دې راکړ کـوردې راکړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

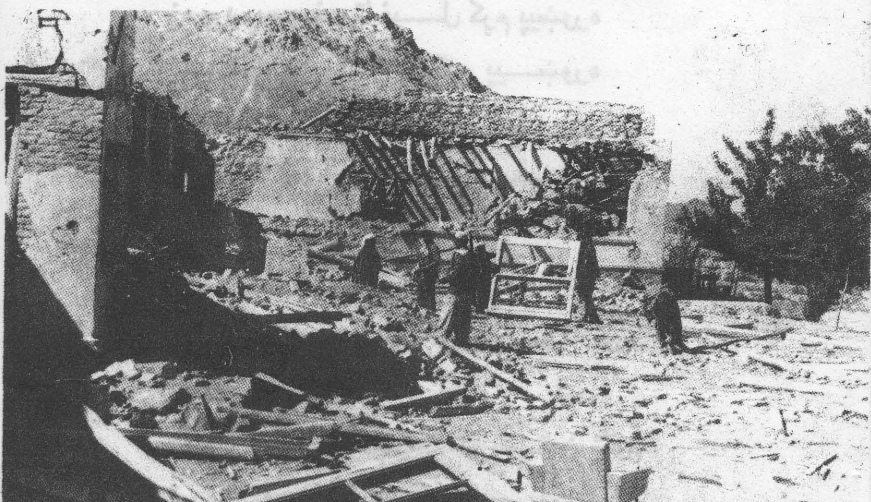

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما بچي هم ســـتادښو دي پوروړي
پاس دي پيتي اوس زما داوړو بارشــو

تاته راغـــلمه دليـــريو لارو ستړي
پســـي لو خي لمرو هـــلي لـكه مړي
نه مي كور ونه مي كار وبيـــخ ختــلي
دصـــحرا كرډو و هـــلي ژرنده كړي

تا په كوركړم تا په كاركړم ټول ملت زما
ســتا په مينه دعــزت او دروزګــار شو

زه پردي وم خــوتاخپـــل كړم پيښوره
مسا فر دي پــه كابــل كړم پيـــښوره
ما پرون چـــي په تــروه ټنــــده رټلي
تا په هغه ټنده ښـــكل كړم پيښـــوره

نن چي ستايم خودي ســتايم مګـــرواوره
خداي دي ســاته او كـــه نه نوزماوار شو

زه چي ننګ داسلام واخستم پښــتون شوم
توره شپه مي وطن پريښوده بيــرون شــوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

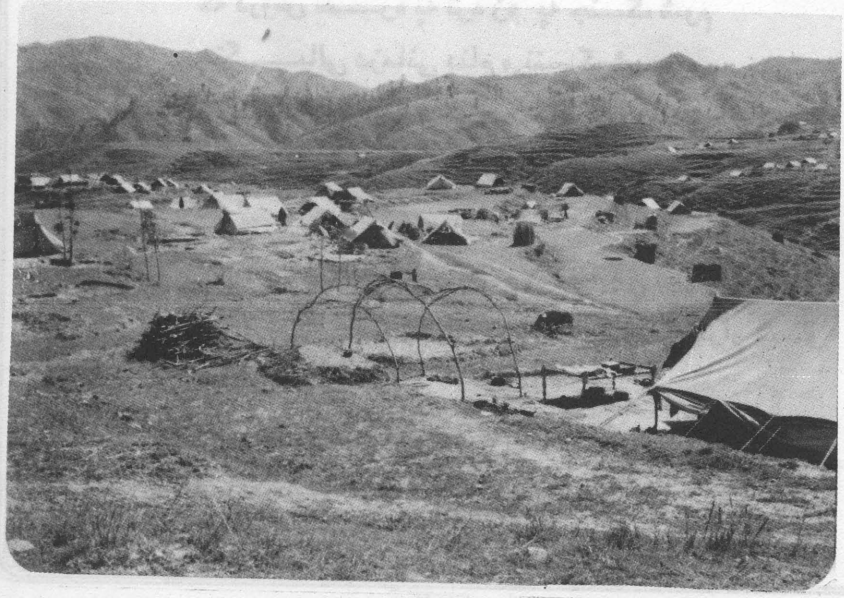

(c) ketabton.com: The Digital Library

سل شوم زرشوم دهجرت په نوي ساه کي
زه مليون شومه له عزمه څو مليون شوم

ځمکه تنګه شوه په ما خو زه پاڼه تلم
پسبنورته چي زما نويم ديارشو

په بمو نو مي کلاوي سر نګون شوي
ستا صحراوي په ماښکي چي پرو ن شوي
هلته ستړي زما له تا چي تاويدل به
دست غيب زما درغنده بدلون شوي

اوس چي خپل کبر په نيمه لار کي خوار کړم
انقلاب زما دبرم خوارو زار شو

که دروس سره په نره زه په جنګ شوم
جنګيالي دزماني دنام و ننګ شوم
ناشکسته روس سر ماتي ماتي وکړه
دخوشحال په اند چي زه ئي سرپه سنګ شوم

دالو ئي او فخر هلته مي نصيب شو
چي مي بال و بڼ په تاکي په کرار شو

زه دنورو غو ندي نه وايم چي جنګ کي
ما ور کړي زر او سردستا په ننګ کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ زما ؤ ته مي ودريــــدي په ننـــګه
روس که وتبښ ته لا يي زما په ښنګ کي

دوحشـــت شـپه مـي په تا با ندي رڼا شوه
دوســت هغه دي چي په بده ورځ په کار شو

مسـافر نه وم ميلــمه وم د لتــه کي زه
زه دکور په شان دمه وم د لـتـه کي زه
ټول ملـــت زما په خــپله ميــلمه پال ؤ
که هـر څـو پاره جــامه وم ذلته کي زه

«پاک ملت» ماته په زړه کي چي ځاي راکړ
نو په پاک دنعــمتو نـــو بــيرو بارشو

پيښوره ماته ګر ان لـکه خپـل خــاک ئي
دمه ځاي چي« دافغان »او هم دپــاک « ئي»
تو ريالي دي دتاريخ چــه ميلمـــانه کـړل
ته په سترګو کي ازغي دهــر ښنکيـلاک ئي

دتاريخ دلوي هجـرت کيـسه دي ويـوړه
ا فتخار ئي ستا په سـر لکه دسـتارشو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

مهاجر دســتا دکـور به پــښتانه شــي
په عـزت به خپـلي خاوري ته ســتا نه شـي
مخـه ښــــه ورتــه په زور وايه انــصـــاره
چي په بده مي خوشحال دي چي کانه شي

اَچي ماته به ئي کـتل اوهم ويل به ئي
بارشو داپيتي زمـــو نږ داوېو بارشـــو

داڅـــه لر عمــر خـــو نه ؤ پيــــــښوره
دشيدو ماشوم مي هـــم و کره دغــــره
په هر(اړکي) دي بدل کړل ما پو ستو نه
دهمـــــت کيـــــــسه مي و لوله ژوره

مـاددين په خـاطـر شـاکړله کابل ته
په استان دي دســتانه ؤ بـيرو بار شـو

تا ته زما کيسه له هر چـــاده څـــرګنده
تول دستاشوو تر تـــــخاره تر هلـمنده
ماشو مان او بو ډاکان مي تاتر خوا کړل
طـــيارو چي زغلـــول کـــنده په کنده

(c) ketabton.com: The Digital Library

مظـــلو مان لکـه باران چي اوريدل به
اوس په نوروـلکه ابردکـــوهســـــارشو

مهاجر چي زه دلــــــوراودختـــک شـــوم
بي اسري دي زه په سرو رغو کي ورك شـــوم
ســرو غر مو او توروشپو سره ســــــپارلم
تنها پاتي په ميـــدان لکه « شـــلك» شـــوم «۱»

داد مــخ داوښـــتو کســـان مي نه وو
هم خجل دبي وسي مي زوي ته پلار شو

نه مو کور نه مو خيـــمه ، نه مو بســـترۍ
خوندي کړي مـــــو له ظلمه فقـــط سر ۍ
دوطن دپريــــــښودو مـــي چـــاره نوه
دين ناموس ته مي پيښ شوي لوي خطرۍ

مادخـــداي په لسره دي وطن ته مخ کړ
غليم خوښ شو چي دښمن لاړو فرارشو
حوادثو زه په سل کمپو نو خــــــورکړم
بيل له زو يه هم له پلاره هـم له ورور کړم

(۱) دلوګر دپيارو خيلو په دښته کي ګو ښي پروت کلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ته هیڅ را پاتي نه شو ل غیر له خدایه
بي وسي لکه خیمه په ځان نسکور کړم
ګړوډي مي په هیواد کي ځوانه شوي
ټول ملت مي ځکه هسي ناکرار شو

مایو عمر په بیدیا او سفر تیر کړ
خلکو څه زده چي ماڅرنګ محشر تیر کړ
په داخل کي مي دګټو لاندي ژوند ؤ
مه مي پو ښته چي مي څرنګ بهر تیر کړ

حو صلي مي صبرو زغم دواړه ځلمي کړل
دغمو چي مي په کور باندي بیګار شو

چي په کورکي دجنت غوندي وبا لي تلي
چي په سیورو دباغچو کي ني وږ مي تلي
سره غرمه کي مي لید ل چي دیو میل نه
داوبو دڅي دلاندي ني خولي تلي
ګر بلا داکوړي مي نه هیریږي
جل وهلي ني داجل سره کنار شو
بي کسي هم په پردي وطن چه راشي
ژو ند ني مه بوله دمرګه هم سواشي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما په ورارو بورو کونهوچي څه تیر شول
پرک به و چـوي که په تیږه باندي راشـي

چي یتـیم ئي ددسـتار او دښـمر شي
نو دمور په سر ئي تا و دغـم دستارشو

داڅه سـیرو سیاحـت نه ؤ چي دلته
راشـم ښاردپیـښور او یائي بل تـه
په ما سـل رنګه لمبـي داور وي بلـي
دبابـل اور ئـي راوړي وه کابـل ته

بتکـده ئي دکـمو ن کنهو کپر کړه
ابراهیم غـوندي مي قوم څکه په نارشو

په کر هاله مـي چي څه را غله خـبر ئـي
با جوړ ته هـم درواوښت محـشر ئي
ماته پاتي دکر هـالي مقـبره شـوه
ستا کر هاله کي مشته شـول دربدر ئي

زمـا کر هـاله کي دو ینـو سیلابو نه
ستا کرهالي کي داوښکو رو دبـارشو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي مي ستر کو دیتیم ته چیري کوري
و به ویني پکي ســـل کر هالي نوري
داوطـــن ددردیدلو حـــادثـــو دي
په ماتم ني نن په تن کړه جامي توري

زه به کوم یو درته ښیم چي اعدام شو
زه به کوم یو درته ښیم چي په دار شو

مقــبره د ه دســرنــو هــره بــاره
ده خـــوابـــگاه دشهـــیدانـــو هـــره کاره
لږ قـــدم په احتـــیاط په احتـرام ږده
کـــکـــري دي د ســـرېـــو هـــر ه لاره

دافغان په کور کي دومره خلكُ مړه شول
ورك له مرگ دافـــغان دبچـــي پار شـــو

پیـــــښور ه زه بـــــلاڼ کي را گیروم
مصیبت اوواویـــــلاڼ کي را کـــیروم
داچي ستا په کور میـلمه شوم تر نوروزه
زه دروس په ماجـراو کـــــي را گیر وم
بوریا بـــه ني دبـــل په تخـــت ور نکړم
که مي ملـــك لـــه حـــوادثو په کرار شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا نه څه پټ کــړم دکــور ئي پیښوره
زما دبــــدي ورځـي ورور ئي پیښبــوره
روس چي مات شو امریکا په ځان و یریږي
مخــکي ربړي لرم نـوري پیـښوره

روس که لرشو تري خو ندي مي تول جهان کړ
امــریکا ته کـــوره څه کړي نن ئي وار شو

گیله نکـړم له تـورا نه که لار نه وړي
دامت چي را ســره کله بار نه وړي
زه له خپلو گیلمن یم چي خپـل وژني
دد ښمن سره پخلا دي تلوار نه وړي

زه چي لوي او څو مره لوړشوم مگرحیف حیف
پـــه پیـغور چـــي مي بدل هرافتــخارشو

اوس د« من » زامن پر موږ نړه شول ښاغلي
چي سړي ژ هغه مړه شــول یــادي غلي
دقـــدرت دکـــوړاکـــیو نه مـــا یوس یم
دمات شوي دښــمن مخکي مي چي زغلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان چي غواړي قوم به خـــودداسي سپکيږي
په جهاد دروند شوي قوم مي ځنـــګه خوار شو

چي له تا نه ئي سر و کيبش په کابل شـــو
دپردو نه ئي لاس و خوت نور پخـپل شـو
آ- اسلام چي دافغان نوم ئي ژونـدي کړ
لدي واړو ئي سوري سوري ګـو ګل شـو

و کم ظـرفي دقــدرت په ورځ شکاريږي
دپـــرون مجاهد څرنګه اشرار شـــو

زه په دام دازميښتو نو کي را ګـــيريم
زه سپك کړي چي نخوت دهر امــير يم
زه بي لاري رهنـــماو کـــړم بي لاري
زه چـــيچلي ارادت او خـــپل تد بير يم

په کتـــلي خپـــل کابل کي اسـير ګر ځم
هم بد نـــام مـــي پکي ږيره او دستار شو
پيـــــښوره زما زخـــمو نه نه جـــوړيږي
دانـــفاق وهـــلي زړو نه نه جـــــوړيږي
دشمـــنان دعقيـــدي مــــي وائي زړه کي
داســـلام په نام حـــزبو نه نـــه جـــوړيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

داســـلام په نـامه كــار دآزري كا
دعــو تكر مي دپرون اوس تيكدار شـو

دلته كــــوره هر ظــالم پكي طرف دى
چي ښه وائي ځان ته هــغه بي طرف دى
نن طرف او بي طــرف دواړه مجــرم دي
چي پكي مي دملت ټول حـــق تلف دى

دمنــــطق خـــبره لاړه زور مطرح دي
چـــي وژل كا هــغه زيات پكي حقدارشو

پيــــښوره داخه ژوند دي چــــي په ماده
په وطـن بانـــــدي مــي بل شان كر بلاده
څوك تري تښتي څــوك وردرو مي پــه تريكو
هــك حيران پكــي امي او هــم ملاده

بي حيا چي پكي زور ومــــونده نوهله
بنــده خــپله دهــوس داقتــدار شو

يو ملت مي څو ټوټي شـــو ته ئي شــماره
نيم په كور او نيم بي كــوره نيـــم په لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوك په يو نوم ځوك په بل نو م كرښي كاږي
دتقســــيم خــــبره لاړه تــر مزاره

ولــسوال مي شهنــشاه شــو والي څه كړي
پدي مــلك دګړ وړي كــي كل اختــيار شو

چي تر تولو ښــــه وژل كا نو جنـــرال شو
چي په مرګ مو رتبي ور كړي دامو حال شو
نه به تـــــه وي نه به زه وم كه ســــبا ته
خداي ني مكړ ه ځــوك په ديوكي مارشـال شو

ځــو مي دا نـــشي اخســتي په خودكيږي
كـــنه تير هــــم ور سره زمو نږه وار شو

داسلام په نامه ځــانته كـــار و باسي
په حـــــيله هــر نــاروا تــه لار و باسي
دا غ ميـــخو نه به دي ووهـــي په .سر كي
دا چي ګټي له پښـــودي خـــار و باسي

هــغه كل چـــي داوبو پر ځاي دي ويني
ور كـــــولي اوس دستا دلاري خار شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوي اسلام مې تـري نه ننګ کا چې په نام ئې
داســـي لو بې رســوا و کـړي ځوك په بام ئې
چـــې په واك کې ئې ښکاره خپل حقیقت شو
او س پو هیږم چې دو که وه ښـــــه مــــرام ئې

دشـــعار فضـل ئې لاړ خلك ئې نا وري
حقـــــیقت کې ئې شکاره په اقتدارشو

پیښوره دغه ســــتو نزه به هم حل شي
دادتیر غو ندي به بیـــا مې الله مل شي
دازاد افغانستان خوب چې رښتــیا شو
تیر به دور دغـــــــه دور دګـنــګل شي

انقــلاب کې لاندي بانــــدي او ترخې وي
چې دګل مینه مې کړه په لاس مې خار شو
دغه شـــــپه به خداي ســبا کا پیښوره
غلیمان به خـــــداي رسوا کا پیښوره
کیږدي چې ځو مره تاوکا باك ئې مکړه
دابـــــه کړ وړتــمـول تبــــاکا پیښوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

یه زمـــا دبـــدو ورځـــو کلك مـــلګري
و به ګوري شخ دستار که رون ســهار شو

تا پـــریږدم چي دهجرت دشـــپو ملګریه
ډیر خـــفه یم دنکـــبت دشـــپو ملـــګریه
په قیامـــت چـــي پـــلار له زو یه بیزاریږي
زه به ســــــتایم دقیـــامت دشپو ملګریه

نه هیـــــریږي پیـــښور که هـــیریږي
ځکـــه مـــالره په بـــده ورځ په کـــار شو

تـــه زمـــا دشـــهـــیدانـــو مقبـــره ئي
ته زما دمـــاشـــو مانـــو خـــاطـــره ئي
تازمـــــا په ســـر بمـــونو ته تن ور کړ
ته زمـــا غـــورځنګـــونو ګـــهواره ئي

پیښـــوره ته خـــو زه او زه خـــو ته یم
یـــو دبل نه چـــي په بده ورځ کي جار شو

تـــه زمـــا دهـــــجرتـــو نو خـــاطره ئي
ته زمـــا دعظمتـــــو نـــو خـــاطره ئي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته ماته پاچاهان په سـلامي شول
ته زما دشـهر تـونـو خـاطره ني

روس مي مات ستا په بازو کړخوددي ستايم
چي منـکر دي څوك دښودي ګناهګارشـو

خداي دي ساته پيښوره زماوطن شوي
زمادډيـروناز ولـو ته مـد فن شوي
ته چي هر څه يي خو ني ولي صحرا وي
ستازما دي هسکيرلو ته چمـن شوي
خداي دي ساته ددي دهر دسـپيرو نه
شاخ ني مات شه که په تادکل ګذارشو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ARIC
B
3.532
MUZ
4358

زماد ۱۳۵۳ کال دسلواغي دمياشتي دهجرت ملګري

شهيد شابدال (محمد خان)

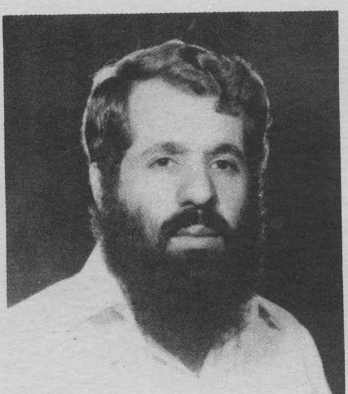

داکتر عبدالبصير (محمدانور)

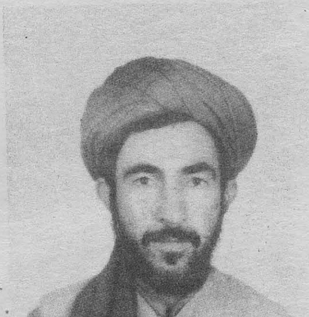

محمدزمان « مزمل »

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library